

Sygn. akt III KK 224/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Transalewskiego,
w sprawie **T. W.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 czerwca 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 14 czerwca 2017 r., sygn. akt VII K [...],

**I. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 572 k.p.k.
postępowanie w przedmiocie wyroku łącznego umarza;**

**II. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. w toku postępowania o wydanie wyroku łącznego przyjął, że T. W. został skazany prawomocnymi wyrokami: „1. łącznym Sądu Rejonowego w B. z dnia 25.08.2016 r. w sprawie III K 479/16 - połączono kary z wyroków Sądu Rejonowego w B. z dnia 06.12.2011 r. w sprawie III K 1400/11 i Sądu Rejonowego w B. z dnia 22.12.2015 r. w sprawie III K 789/15 i na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. orzeczono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na mocy art. 90 § 2 kk orzeczono łączny środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, na mocy art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu, w pozostałym zakresie pozostawiono wyroki podlegające łączeniu do odrębnego wykonania, orzeczono kosztach sądowych. 2. Sądu Rejonowego w B. z dnia 01.03.2017 r. w sprawie VII K 931/16 za czyn z art. 242 § 2 kk orzeczono karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono o kosztach sądowych.”

Wyrokiem łącznym z dnia 14 czerwca 2017 r., sygn. akt VII K [...], Sąd Rejonowy w B. połączył kary wymienione w wyrokach opisanych w punktach 1, 2 i wymierzył skazanemu T. W. karę łączną 1 (jednego) roku i 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Nadto orzekł o zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności zaliczone na poczet kar orzeczonych w sprawach podlegających łączeniu oraz o kosztach postępowania.

Kasację od tego wyroku łącznego wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść T. W. i na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k., 526 § 1 k.p.k., art. 537 § 1 i 2 k.p.k. orzeczeniu zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 572 k.p.k., poprzez zaniechanie umorzenia postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego, co doprowadziło do wydania wyroku łącznego z rażącą obrazą prawa materialnego, a mianowicie, art. 85 § 3 k.k. i art. 85 § 3 a k.k., poprzez objęcie węzłem kary łącznej, orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w B. z dnia 25 sierpnia 2016 roku, w sprawie sygn. akt III K 479/16 kary łącznej 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz kary 3 (trzech) miesięcy

pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 1 marca 2017 roku w sprawie sygn. akt VIIK 931/16, pomimo tego, że kara 3 miesięcy pozbawienia wolności została wymierzona za przestępstwo popełnione po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie sygn. akt III K 789/15, która stała się podstawą kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w B. z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie sygn. akt III K 479/16 i jako taka nie podlegała łączeniu z tą karą łączną, co obligowało Sąd do umorzenia postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego".

Podnosząc taki zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w oparciu o przepis art. 572 k.p.k. Kasację poparł w trakcie rozprawy kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wniesiona przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego zasługiwała na uwzględnienie, choć uchybieniem pierwotnym było naruszenie norm prawa materialnego, tj. art. 85 § 3 i 3a k.k., a uchybienie to - mające postać rażącego naruszenia prawa materialnego - skutkowało w konsekwencji naruszeniem normy zawartej w art. 572 k.p.k. i wydaniem wyroku łącznego, zamiast umorzeniem postępowania wobec braku warunków do wydania takiego wyroku łącznego. Stosownie do treści art. 85 § 3 i 3a k.k., jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą odbywaną w czasie popełnienia czynu. Jeżeli kara taka stanie się następnie podstawą orzeczenia kary lub kar łącznych, zakaz łączenia kar odnosi się również do tej kary lub kar łącznych. Analiza akt sprawy, nie pozostawia wątpliwości, że brak było podstaw do połączenia T. W. kar wymierzonych wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w B. z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie sygn. akt III K 479/16 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie sygn. akt VII K 931/16. Jak wynika z analizy treści ostatniego ze wspomnianych wyroków w sprawie o sygn. akt VII K 931/16 skazany popełnił przestępstwo z art. 242 § 2 k.k. w okresie od 4 lipca 2016 r. do 26 listopada 2016 r., a zatem w trakcie

odbywania kary orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie sygn. akt III K 789/15, która to następnie stała się podstawą orzeczenia kary łącznej w sprawie Sądu Rejonowego w B. z dnia 25 sierpnia 2016 r., sygn. akt III K 479/16. Tym samym, zachodziła w sprawie negatywna przesłanka orzekania o karze łącznej wskazana w art. 85 § 3 k.k. Rację ma skarżący, że dla oceny zaistnienia przesłanki „kara odbywana” nie ma znaczenia okoliczność, iż skazany dopuszczając się przestępstwa faktycznie nie przebywał w jednostce penitencjarnej i to nawet wówczas, gdy, jak w tej sprawie, samowolnie i bezprawnie przedłużył okres, na jaki udzielono mu tzw. przepustki losowej, o której mowa w art. 141 a § 1 k.k.w. Pogląd negujący możliwość łączenia kary orzeczonej za przestępstwo tzw. „niepowrotu” z art. 242 § 2 k.k. z karą, w toku wykonywania której skazany uzyskał czasowe zezwolenie na opuszczenie jednostki penitencjarnej, wyraził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 stycznia 2017 r., I KZP 12/16, a sąd orzekający w tej sprawie w pełni go aprobuje, odsyłając do wskazanej argumentacji w uzasadnieniu tego orzeczenia.

Kierując się powyższymi argumentami stwierdzić trzeba, że doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego wskazanych w kasacji, a uchybienie to miało istotny wpływ na treść wyroku, skoro orzeczono wyrok łączny pomimo braku warunków do jego wydania. Skutkiem zasadnej kasacji konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku oraz umorzenie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k.

[aw]